

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Sžf/73/2013
Identifikačné číslo spisu:	1013200228
Dátum vydania rozhodnutia:	30.10.2014
Meno a priezvisko:	CSc., JUDr. Eva Babiaková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:1013200228.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Slovenské národné múzeum, so sídlom Vajanského nábrežie 2, Bratislava, IČO: 00 164 721, zastúpeného: advokátska kancelária agner & partners, s. r. o., so sídlom Špitálska 10, Bratislava, proti žalovanému: Úrad pre verejné obstarávanie, so sídlom Dunajská 68, Bratislava, IČO: 31 797 903, za účasti: 1. PR QUERKUS s.r.o., so sídlom Sládkovičova 94, Banská Bystrica, IČO: 36 028 606, a 2. MIJAS spol. s r.o., so sídlom Medený Hámor 25, Banská Bystrica, IČO: 31 580 645, obaja zastúpení STANĚK VETRÁK & PARTNERI, s.r.o., so sídlom Vlčkova 18, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. 596-6000/2012-ON/179 zo dňa 23. januára 2013, konajúc o odvolaní žalovaného a účastníkov konania 1. a 2. proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/31/2013-130 zo dňa 10. mája 2013, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/31/2013-130 zo dňa 10. mája 2013 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom č. k. 6S/31/2013-130 zo dňa 10. mája 2013 podľa ustanovenia § 250j ods. 2 písm. d/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zrušil rozhodnutie žalovaného č. 596-6000/2012-ON/179 zo dňa 23. januára 2013 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v sume 314,37 €. Preskúmaným rozhodnutím č. 596-6000/2012-ON/179 zo dňa 23. januára 2013 žalovaný podľa § 139 ods. 2 písm. c/ zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“) zrušil rozhodnutie kontrolovaného Slovenského národného múzea o vylúčení uchádzača skupiny dodávateľov zloženej zo spoločnosti PR QUERKUS s.r.o. a spoločnosti MIJAS spol. s r.o. a nariadil zaradiť tohto vylúčeného uchádzača späť do rokovacieho konania bez zverejnenia na predmet zákazky „Sanácia havarijného stavu národnej kultúrnej pamiatky hradu Krásna Hôrka, 1. časť havarijné prestrešenie a lešenie“, vyhláseného kontrolovaným, a to do 30 dní od doručenia tohto rozhodnutia.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplynul záver, že rozhodnutie žalovaného je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Konštatoval, že žalovaný sa v preskúmanom rozhodnutí nevysporiadal so

všetkými skutočnosťami, ktoré odôvodňovali vylúčenie uchádzača (účastníkov konania 1. a 2.). Dodávajúc, že tieto skutočnosti boli uvedené v oznámení o vylúčení uchádzača v časti označenej ako poznámka a účastníci konania 1. a 2. sa k nim vyjadrili v podaných námietkach. Krajský súd vyslovil, že žalovaný mal akceptovať a vysporiadať sa v napadnutom rozhodnutí aj s dôvodmi uvedenými v poznámke oznámenia o vylúčení z verejného obstarávania zo dňa 30. augusta 2012. Ďalej uviedol, že dôvody vylúčenia ponuky uvedené v oznámení možno rozčleniť do troch častí. V prvej časti ide o otázku, či vysvetlenie predloženej ponuky spôsobuje zmenu ponuky podľa § 42 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní, alebo či išlo len o chybu v písaní a počítaní. Dal do pozornosti, že podľa rozsudku Európskeho súdneho dvora C-599/10, článok 2 smernice č. 2004/18 nebráni konkrétne tomu, aby výnimočne údaje týkajúce sa ponuky mohli byť presne opravené alebo doplnené, najmä preto, že si vyžadujú zjavne jednoduché vysvetlenie, alebo aby sa odstránili zjavne podstatné chyby, avšak za predpokladu, že táto zmena nebude viesť v skutočnosti k tomu, že sa predloží nová ponuka. Zároveň poukázal na skutočnosť, že osobitný zákon neobsahuje špecifikáciu pojmov „zrejme chyby v písaní a počítaní“, preto je potrebné vychádzať z gramatických a logických vysvetlení uvedeného pojmu. Mal za to, že za chybu v písaní možno považovať písárske preklepy, vynechanie písmen, nesprávne citované ustanovenie predpisu, za chyby v počtoch nesprávny súčet dvoch položiek a podobne. Vyslovil, že za chybu v písaní a počítaní nie je možné považovať zmenu doby poskytovanej záruky na predmet dodávky, ani vynechanie druhu sankcie za nesplnenie zmluvných dohôd, tak ako boli určené verejným obstarávateľom. Dodal, že v prípade, ak by obstarávateľ akceptoval vysvetlenie dodávateľa týkajúce sa skutočností uvedených v časti zmluvy o dielo, došlo by k zmene ponuky, čo je v rozpore s príslušnými ustanoveniami zákona o verejnom obstarávaní, ako aj v rozpore s rozhodovacou praxou medzinárodných inštitúcií.

Ďalej uviedol, že v druhej časti ide o otázku uvedenú v poznámke oznámenia pod bodom a/ a v tretej časti ide o otázku uvedenú v poznámke oznámenia pod bodom b/, s ktorými, teda druhou a treťou časťou dôvodov vylúčenia ponuky sa žalovaný nezaoberal vôbec, keďže mal za to, že ide o poznámku pod čiarou, ktorá nemala za následok vylúčenie ponuky. Krajský súd sa nestotožnil s argumentáciou žalovaného, že išlo len o poznámku pod čiarou, nakoľko dospel k záveru, že v tejto poznámke boli uvedené ďalšie dôvody vylúčenia uchádzača, nebola uvedená pod čiarou.

Zároveň konštatoval, že sa nestotožňuje s názorom žalobcu, že žalovaný prekročil svoju právomoc, keď zrušil rozhodnutie žalobcu o vylúčení uchádzača až po uzatvorení zmluvy o dielo. Ďalej vyslovil, že žalobca mohol uzatvoriť zmluvu o dielo s úspešným uchádzačom, keďže žalovaný odňal odkladný účinok námietkam účastníkov konania 1. a 2. Taktiež uviedol, že zákon o verejnom obstarávaní túto vzniknutú situáciu nerieši, keď vlastne napriek včas podaným námietkam (pred uzatvorením zmluvy) tým, že dôjde k odňatiu odkladného účinku týmto námietkam, je následne uzatvorená zmluva. Súd prvého stupňa zhodne so žalovaným uviedol, že nakoľko námietky boli podané v zákonnej lehote a účastníci konania 1. a 2. ich podali pred uzatvorením zmluvy o dielo, žalovaný bol povinný o námietkach rozhodnúť. Mal za irelevantné, že v tomto prípade sa tak stalo až po uzatvorení zmluvy.

Taktiež považoval za potrebné vyjadriť sa k návrhu na zrušenie odkladu vykonateľnosti podanom zo strany účastníkov konania 1. a 2., ohľadom ktorého uviedol, že povolený odklad vykonateľnosti zanikol rozhodnutím krajského súdu vo veci samej a zrušením rozhodnutia žalovaného.

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie z dôvodu uvedeného v § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p., v ktorom navrhol, aby odvolací súd rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/31/2013-130 zo dňa 10. mája 2013 zmenil tak, že žalobu zamietne. Namietal, že napadnuté rozhodnutie vydal v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní, majúci za to, že predmetné rozhodnutie dostatočne a riadne zdôvodnil, riadne zistil skutkový stav a vec správne právne posúdil. Krajskému súdu vyčítal, že z odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je zřejmý záver, ku ktorému súd prvého stupňa dospel v otázke, či v danom prípade vysvetlenie predloženej ponuky uchádzačom spôsobilo zmenu ponuky podľa § 42 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní, alebo či išlo len o chybu v písaní a počítaní.

Ďalej uviedol, že v konaní o námietkach preskúmal ponuku uchádzača, najmä dokumenty nachádzajúce

sa na strane 23/1 „Návrh zabezpečenia dodania predmetu zákazky“ a na strane 28/3 „Návrh Projektu organizácie výstavby“ ponuky uchádzača, žiadosť o vysvetlenie a samotné vysvetlenie ponuky. Podľa žalovaného z dokumentu „Návrh zabezpečenia dodania predmetu zákazky“ na strane 23/1 ponuky uchádzača totiž vyplýva evidentná vôľa uchádzača zabezpečiť plnenie predmetu zákazky prostredníctvom 46 až 71 pracovníkov rozličných profesií. V tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že žalobca pri koncipovaní žiadosti o vysvetlenie ponuky obsah tohto dokumentu vôbec nevzal do úvahy a z ponuky uchádzača abstrahoval výhradne údaj z dokumentu „Návrh Projektu organizácie výstavby“. V kontexte vyššie uvedeného zdôraznil, že dokument „Návrh zabezpečenia dodania predmetu zákazky“ obsahuje podrobný výpočet profesií, ktoré sa budú podieľať na plnení predmetu zákazky, vrátane ich počtu. V nadväznosti na uvedené poukázal na skutočnosť, že v predmetnom prípade sa v ponuke uchádzača nachádzali dva rozličné údaje o de facto tej istej skutočnosti, z ktorého dôvodu mal za to, že opravu priemerného počtu 15 pracovníkov na 45 nie je možné považovať za zmenu ponuky, nakoľko v ponuke uchádzača v dokumente „Návrh zabezpečenia dodania predmetu zákazky“ je údaj o počte pracovníkov plánovaných na realizáciu predmetu tejto zákazky, ktorý sa nemenil a v dokumente „Návrh Projektu organizácie výstavby“ na str. 28/3 sa mohlo jednať o chybu v písaní. Doplnil, že v prípade uchádzača nemožno tvrdiť, že by takouto opravou chyby v písaní bol uchádzač nejakým spôsobom zvýhodnený, keďže sa v predmetnom prípade nejedná o žiaden parameter vyhodnocovaný v rámci kritérií na vyhodnotenie ponúk, resp. v rámci iných jednoznačne žalobcom uvedených požiadaviek. Zdôraznil, že údaje uvedené v dokumente „Návrh Projektu organizácie výstavby“ nepredstavovali požiadavku na predmet zákazky, neboli ani podmienkou účasti, predloženie tohto dokumentu žalobca nevyžadoval a prípadná absencia uvedeného dokumentu v ponuke by nemohla byť dôvodom na vylúčenie uchádzača. Súčasne uviedol, že výslovnou požiadavkou žalobcu na predmet zákazky bolo predloženie „Návrhu hygienických a sociálnych zariadení“, čo uchádzač na strane 28/3 predložil a ďalej uvedenie návrhu zabezpečenia dodania predmetu zákazky ľudskými zdrojmi, čo uchádzač predložil na strane 23/1 svojej ponuky, pričom tieto požiadavky svojím vysvetlením nemenil. Žalovaný mal za to, že ak dôvodom na vylúčenie uchádzača bola údajná zmena ponuky uchádzača spočívajúca v zmene počtu plánovaných pracovníkov, tak tento dôvod vylúčenia nebol objektívne daný, a preto bolo vylúčenie uchádzača nezákonné a z tohto dôvodu žalovaný zrušil rozhodnutie žalobcu o vylúčení uchádzača a nariadil zaradiť tohto vylúčeného uchádzača späť do rokovacieho konania bez zverejnenia.

Krajskému súdu vyčítal nesprávnosť jeho záveru, že v druhej časti ide o otázku uvedenú v poznámke oznámenia pod bodom a/ a v tretej časti ide o otázku uvedenú v poznámke pod bodom b/, pričom tento súčasne konštatoval, že s druhou a treťou časťou dôvodov vylúčenia ponuky sa žalovaný nezaoberal vôbec, lebo mal za to, že ide o poznámku pod čiarou, ktorá nemala za následok vylúčenie ponuky. Výslovil názor, že žalobca v oznámení o vylúčení z verejného obstarávania jasne identifikoval dôvod vylúčenia ponuky a to neakceptovanie vysvetlenia uchádzača týkajúce sa zmeny počtu pracovníkov. Teda z uvedeného dôvodu sa žalovaný nezaoberal skutočnosťami uvedenými v časti označenej ako poznámka, nakoľko námietky uchádzača smerovali proti vylúčeniu z verejného obstarávania, avšak zo skutočností uvedených v poznámke nijakým spôsobom nevyplýva, že by boli dôvodmi vylúčenia uchádzača z verejného obstarávania. V tejto súvislosti poukázal na skutočnosti zistené žalovaným na ústnom pojednávaní, zhrnuté v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, v ktorom konštatoval, že „Komisia úradu na ústnom pojednávaní položila kontrolovanému otázku, či skutočnosti uvedené v oznámení o vylúčení navrhovateľa v časti „poznámka“ sú tiež dôvodmi na jeho vylúčenie, pričom kontrolovaný na túto otázku odpovedal, že „hlavný dôvod vylúčenia je uvedený pred týmito poznámkami, pričom tieto poznámky sú len odôvodnením (podpornými argumentmi) vylúčenia navrhovateľa.“ V nadväznosti na uvedené namietal, že aj sám žalobca na ústnom pojednávaní potvrdil, že skutočnosti uvedené v poznámke neboli dôvodmi na vylúčenie uchádzača.

Za nesprávny označil aj názor súdu prvého stupňa, že skutočnosti uvedené v poznámke sú dôvodmi na vylúčenie uchádzača, nakoľko aj sám uchádzač sa vyjadril ku týmto skutočnostiam. Zdôraznil, že vyjadrenie uchádzača sa ku všetkým skutočnostiam uvedeným v oznámení o vylúčení z verejného obstarávania, nemožno považovať za argument pre vyhodnotenie dôvodov uvedených v poznámke za dôvody pre vylúčenie uchádzača, nakoľko je zrejmé, že vylúčený uchádzač sa z dôvodu obozretnosti vyjadrí ku každej pripomienke verejného obstarávateľa. Žalovaný ďalej uviedol, že ako orgán dohľadu

nad verejným obstarávaním musí posúdiť, či oznámenie o vylúčení z verejného obstarávania je v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní, najmä so základnými princípmi verejného obstarávania. Preto namietal, že postup žalobcu by bol v rozpore s princípom transparentnosti, ak by ďalšie dôvody na vylúčenie uchádzača z verejného obstarávania uviedol v časti označenej ako poznámka. V tejto súvislosti dal do pozornosti rozsudok Najvyššieho správneho súdu Českej republiky č. k. 5Afs/131/2007-131 zo dňa 12. mája 2008, ktorý v tomto vyslovil, že k porušeniu zásady transparentnosti môže dôjsť vtedy, pokiaľ sa v postupe obstarávateľa vyskytujú také prvky, ktoré by obstarávanie urobili nekontrolovateľným, resp. horšie kontrolovateľným, nečitateľným, neprehľadným, alebo ktoré by vzbudzovali pochybnosti o pravých dôvodoch jednotlivých krokov obstarávateľa.

V závere odvolania žalovaný uviedol, že právny názor, ktorý zaujal súd prvého stupňa v tejto otázke je v rozpore s princípom transparentnosti. Doplnil, že oznámenie o vylúčení z verejného obstarávania obsahovalo časť „Dôvody vylúčenia ponuky“ a z uvedeného dôvodu, ak žalobca aj dôvody v časti poznámka považoval za dôvody na vylúčenie uchádzača z verejného obstarávania, mal ich uviesť tiež v časti „Dôvody pre vylúčenie“. Teda postup verejného obstarávateľa, ktorý by uviedol ďalšie dôvody vylúčenia napr. v časti označenej ako poznámka, alebo v odkaze pod čiarou, je podľa žalovaného potrebné vyhodnotiť ako postup v rozpore s princípom transparentnosti, nakoľko by bol nečitateľný, neprehľadný a vzbudzoval by pochybnosti o pravých dôvodoch konania verejného obstarávateľa. Preto bol žalovaný názoru, že skutočnosti uvedené v poznámke nemožno považovať za dôvody na vylúčenie uchádzača a vo väzbe na uvedené by ani tieto skutočnosti nemali byť predmetom konania o námietkach.

Rovnako tak účastníci konania obchodné spoločnosti PR QUERKUS s.r.o. a MIJAS spol. s r.o. podali v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov uvedených v § 205 ods. 2 písm. a/, d/ a f/ O.s.p., v ktorom navrhli, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalobu zamietne ako nedôvodnú a žalovanému uloží nahradiť účastníkom konania 1. a 2. trovy prvostupňového aj odvolacieho konania. Alternatívne žiadali, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Namietali nesprávnosť záveru súdu prvého stupňa, ktorý konštatoval, že s druhou a treťou časťou dôvodov vylúčenia ponuky sa žalovaný nezaoberal vôbec, keďže ide o poznámku pod čiarou, ktorá nemala za následok vylúčenie ponuky, s čím sa krajský súd nestotožnil, keď mal za to, že v tejto poznámke boli uvedené ďalšie dôvody vylúčenia uchádzača, nebola uvedená pod čiarou a o tom, že účastníci konania 1. a 2. jej porozumeli svedčí skutočnosť, že sa v námietkach vyjadrili aj k ostatným dôvodom vylúčenia ponuky (uvedeným v tejto poznámke). Vyslovili, že uvedený záver krajského súdu je založený na nesprávnych skutkových zisteniach, a je tiež právne nesprávny. Mali za to, že jediným dôvodom vylúčenia ich ponuky je údajná zmena ponuky. Tento svoj názor zastávali napriek skutočnosti, že pod špecifikáciou dôvodu vylúčenia žalobca pripojil text označený ako poznámka, v ktorom uvádza, že nezohľadnil vysvetlenie ponuky uchádzača v ďalších dvoch častiach, pretože sú údajne v rozpore s jeho požiadavkami, vzhľadom na to, že žalobca tieto skutočnosti ako dôvod vylúčenia neoznačil. Zdôraznili, že dôvodom ich vyjadrenia k skutočnostiam uvedeným v poznámke, nebolo, že by ich považovali za ďalšie dôvody vylúčenia, ale preto, že tam uvedené skutočnosti sa nezakladali na pravde. Namietali, že z textu námietok naopak vyplýva, že účastníci konania 1. a 2. zahrnutiu poznámky do textu oznámenia o vylúčení neporozumeli, ako aj skutočnosť, že od počiatku rozlišovali medzi dôvodom vylúčenia a textom uvedeným v poznámke. Mali za to, že argumenty uvedené v poznámke žalobcu neboli dôvodom vylúčenia ponuky účastníkov konania, čomu nasvedčuje aj odkaz na konkrétne ustanovenie právneho predpisu (§ 42 ods. 4 písm. b/ zákona o verejnom obstarávaní), na základe ktorého žalobca vylúčil ponuku účastníkov konania 1. a 2. V spojitosti s uvedeným poukázali na skutočnosť, že argumenty uvádzané žalobcom v poznámke v žiadnom prípade nie je možné subsumovať pod § 42 ods. 4 písm. b/ zákona o verejnom obstarávaní. Ďalej uviedli, že toto ich tvrdenie potvrdzuje aj vyjadrenie žalobcu na pojednávaní pred žalovaným dňa 22. októbra 2012, v rámci ktorého bol žalobca žalovaným priamo vyzvaný na vyjadrenie, akú povahu majú skutočnosti uvádzané v poznámke, a či boli ďalšími dôvodmi vylúčenia ponuky účastníkov konania z verejného obstarávania. Zdôraznili, že zo zápisnice z ústneho pojednávania vyplýva, že sám žalobca skutočnosti uvedené v poznámke označil len za „podporné argumenty“ a nie za dôvod vylúčenia.

Ďalej namietali, že im bola odňatá možnosť konať pred súdom z dôvodu nedostatočného a zmätočného

odôvodnenia rozsudku. Mali za to, že rozsudok súdu prvého stupňa nespĺňa požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p., a to jednak vo vzťahu k právnomu posúdeniu dôvodu vylúčenia ponuky účastníkov konania, a rovnako ani vo vzťahu k právnomu posúdeniu poznámky. Dali do pozornosti, že súd prvého stupňa sa v odôvodnení svojho rozhodnutia najprv obmedzil na všeobecné zhodnotenie, že podľa judikatúry Súdneho dvora Európskej únie o neprípustné vysvetlenie ponuky ide vtedy, ak toto bude znamenať, že sa predloží nová ponuka, pričom následne len príkladmo vymenoval, čo podľa jeho názoru nie je možno považovať za chybu v písaní, ale za zmenu ponuky, avšak úplne opomenul tieto svoje úvahy aplikovať na merito veci, o ktorej rozhoduje, keď sa vôbec nevyjadril, či opravu preklepu vo vysvetlení účastníkov konania 1. a 2. v danom prípade považuje za zmenu ponuky alebo nie. Mali za to, že v rozsudku tak úplne chýba právny záver súdu prvého stupňa a jeho odôvodnenie, preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa považovali za nepreskúmateľný. Za neodôvodnený taktiež považovali záver krajského súdu v súvislosti s právnym posúdením poznámky, keď tento svoj záver o význame poznámky, ako o ďalších dôvodoch vylúčenia ponuky účastníkov konania 1. a 2. založil na tom, že táto nebola uvedená pod čiarou, a že sa k nej účastníci konania 1. a 2. vyjadrili v námietkach. Argumentáciu ohľadom neumiestnenia poznámky pod čiaru pokladali za právne bezvýznamnú, zdôrazňujúc, že právny význam nemá umiestnenie poznámky, ale jedine skutočnosť, akú výpovednú hodnotu priradil poznámke žalobca, ako subjekt, ktorý uskutočnil rozhodnutie o vylúčení.

Rovnako tak namietali, že prvostupňový súd sa vôbec nevysporiadal s vyjadrením samotného žalobcu na pojednávaní pred žalovaným, počas ktorého sám uviedol, že poznámka nie je dôvodom vylúčenia, ale iba podpornou argumentáciou. Dodali, že ak súd prvého stupňa opomenul prihliadnuť na túto skutočnosť, nevyhodnotil tým podstatnú námietku žalovaného a účastníkov konania 1. a 2.

Za ďalšiu vadu postupu súdu prvého stupňa v predmetnom konaní označili, že tento odmietol rozhodnúť o návrhu účastníkov konania 1. a 2. na zrušenie uznesenia o odklade vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia. Uviedli, že v tomto návrhu poukázali na skutočnosť, že krajský súd pred vydaním uznesenia o odklade vykonateľnosti ani len nemal k dispozícii spisový materiál predmetného verejného obstarávania a rozhodoval bez vykonávania akéhokoľvek dokazovania a zisťovania existencie podmienok na vydanie takého rozhodnutia. Dodali, že vydania rozhodnutia o návrhu na zrušenie uznesenia o odklade vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia sa domáhali aj na pojednávaní pred súdom prvého stupňa. Ďalej uviedli, že považujú za nesprávny záver súdu prvého stupňa, že rozhodnutím krajského súdu vo veci samej a zrušením rozhodnutia žalovaného, povolený odklad vykonateľnosti zaniká, nakoľko boli názoru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vo veci samej nemá za následok automaticky zánik odkladu vykonateľnosti, ktorý nastáva až nadobudnutím právoplatnosti rozsudku, k čomu do dnešného dňa nedošlo. Namietali, že odmietnutím rozhodnutia o návrhu účastníkov konania 1. a 2. na zrušenie uznesenia o odklade vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia súd prvého stupňa porušil princíp zákazu denegatio iustitiae a porušil tým Ústavou Slovenskej republiky garantované právo účastníkov konania na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Zároveň dal do pozornosti uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 4/08-27, ako aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Sžp/4/2011.

Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného, ako aj odvolaniu účastníkov konania 1. a 2. navrhol rozsudok krajského súdu potvrdiť a podané odvolania zamietnuť, nakoľko mal za to, že napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu je zákonné. Zároveň žiadal, aby mu odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania. Vo vzťahu k odvolacej námietke žalovaného, spočívajúcej v tvrdení, že mu nie je z napadnutého súdneho rozhodnutia zrejмый záver súdu k otázke, či vysvetlenie predloženej ponuky spôsobilo zmenu ponuky vo verejnom obstarávaní, uviedol, že v odôvodnení napadnutého rozhodnutia krajský súd výslovne uviedol, že ak by obstarávateľ akceptoval vysvetlenie dodávateľa týkajúce sa časti zmluvy o dielo, došlo by k zmene ponuky, čo je v rozpore s príslušnými ustanoveniami zákona o verejnom obstarávaní, ako aj v rozpore s rozhodovacou praxou medzinárodných inštitúcií. Mal za to, že z uvedeného je zrejмый záver krajského súdu, že predloženie takého vysvetlenia ponuky, ktoré má dosah na zmluvné podmienky (mení ich), je zmenou ponuky. Dodal, že zmena počtu pracovníkov,

prostredníctvom ktorých chce uchádzač realizovať zákazku na stavenisku, bezpochyby spôsobuje zmenu pôvodne predloženej ponuky, pričom takáto zmena má zásadný dopad vo vzťahu k harmonogramu realizácie zákazky a vo vzťahu k ďalším požiadavkám na predmet zákazky, čo žalobca uviedol nielen v písomnom vyjadrení k námietkam, ale aj pri ich ústnom prerokovaní u žalovaného. Zároveň vyjadril nesúhlas aj s tvrdením žalovaného, že dokument „Návrh zabezpečenia dodania predmetu zákazky“ obsahuje podrobný výpočet profesií, ktoré sa budú podieľať na plnení predmetu zákazky a vyplýva z neho vôľa uchádzača zabezpečiť plnenie predmetu zákazky prostredníctvom 46 až 74 pracovníkov. Poukázal na skutočnosť, že predmetný zoznam uvádza len profesijnú skladbu pracovníkov, ktorí by mohli byť k dispozícii uchádzačovi pre prípad realizácie zákazky, ale nepreukazuje, aký počet pracovníkov bude skutočne realizovať zákazku na stavenisku. Avšak práve počet pracovníkov skutočne vykonávajúcich práce na stavenisku má bezprostredný dopad na realizáciu zákazky podľa harmonogramu dodania zákazky predloženého uchádzačom.

Ďalej sa vyjadril, že z námietok, ktoré podali účastníci konania 1. a 2. voči vylúčeniu z verejného obstarávania, je zrejmé, že namietali ako dôvody vylúčenia z verejného obstarávania aj skutočnosti, ktoré boli uvedené v oznámení o vylúčení z verejného obstarávania zo dňa 30. augusta 2012 v časti označenej ako poznámka. Zdôraznil, že žalobca na ústnom prerokovaní námietok, ktoré sa uskutočnilo dňa 22. októbra 2012, výslovne uviedol, že ďalším dôvodom vylúčenia uchádzača (účastníkov konania 1. a 2.), existujúcim popri dôvode spočívajúcom v zmene pôvodnej ponuky, boli aj skutočnosti uvedené v oznámení o vylúčení z verejného obstarávania zo dňa 30. augusta 2012 v časti označenej ako poznámka. Dodal, že síce z hľadiska závažnosti zhodnotil vylúčenie účastníkov konania 1. a 2. z dôvodu zmeny pôvodnej ponuky ako „hlavný“ dôvod, avšak výslovne neuviedol, že dôvodmi vylúčenia sú aj skutočnosti uvedené v časti poznámka. Následne uviedol, že pre posúdenie dôvodov vylúčenia uchádzača z verejného obstarávania je relevantná samotná existencia skutočností odôvodňujúcich vylúčenie a nie ich hodnotenie verejným obstarávateľom z hľadiska priority ako hlavný dôvod alebo vedľajší dôvod.

Vo vzťahu k námietke účastníkov konania 1. a 2., že dôvody vylúčenia uchádzača uvedené v oznámení o vylúčení z verejného obstarávania zo dňa 30. augusta 2012 v časti formálne označenej ako poznámka nie je možné subsumovať pod § 42 ods. 4 písm. b/ zákona o verejnom obstarávaní, sa vyjadril, že túto nie je možné považovať za opodstatnenú. Uviedol, že z § 42 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní vyplýva, že vysvetlenie ponuky sa môže dostať do rozporu s týmto ustanovením, ak nie je v súlade s písomnou žiadosťou komisie na vysvetlenie ponuky, napr. ak uchádzač síce predloží vysvetlenie ponuky, ale toto vysvetlenie nezodpovedá požiadavke komisie na vysvetlenie ponuky, alebo ak uchádzač predloží vysvetlenie, ale týmto dôjde k zmene ponuky. Teda ak komisia neakceptovala vysvetlenie účastníkov konania 1. a 2. z dôvodu, že nezodpovedalo požiadavke na vysvetlenie ponuky, mal žalobca za to, že túto skutočnosť možno subsumovať pod § 42 ods. 4 písm. b/ zákona o verejnom obstarávaní.

Ohľadom námietky účastníkov konania 1. a 2., že prvostupňový súd nemal k dispozícii spisový materiál predmetného verejného obstarávania, keď rozhodoval o odklade vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia žalovaného uviedol, že podľa § 250c ods. 1 O.s.p. je dôvodom na odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia skutočnosť, že by okamžitým výkonom napadnutého rozhodnutia hrozila závažná ujma. Doplnil, že pre rozhodnutie o odložení vykonateľnosti rozhodnutia je preto rozhodujúce posúdenie účinkov okamžitého vykonania napadnutého rozhodnutia a nie obsah administratívneho spisu, z ktorého dôvodu nie je potrebné, aby mal súd v čase rozhodovania o odklade vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia k dispozícii celý spisový materiál verejného obstarávania.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu účastníkov konania 1. a 2. oznámil, že v danej právnej veci dňa 11. júla 2013 osobne podal na Krajský súd v Bratislave odvolanie proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/31/2013-130 zo dňa 10. mája 2013, preto nepovažuje za nevyhnutné sa k odvolaniu účastníkov konania vyjadriť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 v spojení s § 250ja O.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a dospel k záveru, že odvolania žalovaného a

účastníkov konania 1. a 2. sú dôvodné.

Z obsahu spisu krajského súdu, ktorého súčasťou je aj administratívny spis žalovaného, Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že Slovenským národným múzeom bola vyhlásená verejná súťaž na predmet zákazky „Sanácia havarijného stavu národnej kultúrnej pamiatky hradu Krásna Hôrka - 1. časť havarijné prestrešenie a lešenie“.

Listom zo dňa 20. augusta 2012 požiadal obstarávateľ splnomocneného zástupcu skupiny dodávateľov pozostávajúcej zo spoločnosti PR QUERKUS s.r.o. a spoločnosti MIJAS spol. s r.o., o vysvetlenie predloženej ponuky podľa § 42 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní vo vzťahu k určeným požiadavkám verejného obstarávateľa na predmet zákazky, kde žiadal, o.i. o vysvetlenie, akým spôsobom uchádzač plánuje zabezpečiť ním navrhnuté záväzné lehoty a harmonogram dodania celého predmetu zákazky v predloženej ponuke s ním plánovaným priemerným počtom 15 pracovníkov na stavbe, vo vzťahu k hodinovému objemu prác spojených s dodaním predmetu zákazky. Uchádzač vo svojom vysvetlení zo dňa 22. augusta 2012 uviedol, že zhotoviteľ vo svojej ponuke predložil návrh na zabezpečenie dodania predmetu zákazky ľudskými zdrojmi na liste 23/1, z ktorého vyplýva, že v prípade uvedenia predpokladaného priemerného počtu pracovníkov, uvedeného v projekte organizácie výstavby, došlo k zrejmej chybe a správny priemerný počet pracovníkov na stavenisku je 45. Zároveň uviedol, že množstvo pracovníkov vyplýva aj z možností uchádzača na výrobu tesárskych spojov drevených konštrukcií na CNC zariadení v jeho prevádzke v Banskej Bystrici a montáže priamo na stavbe bez potreby ďalších kvalifikovaných pracovníkov a zariadení nachádzajúcich sa v priestore staveniska.

Žalobca oznámením zo dňa 30. augusta 2012 účastníkov konania 1. a 2. oboznámil o vylúčení z verejného obstarávania, nakoľko predložené vysvetlenie uchádzača nezohľadnil, keďže uvedenú zmenu počtu množstva pracovníkov nepovažoval za zrejmu chybu a vyhodnotil, že doručeným vysvetlením ponuky došlo k jej zmene, čo je v rozpore s § 42 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní. Mal za to, že táto zmena významne zmenila pôvodne predloženú ponuku. Oznámenie žalobcu obsahovalo aj poznámku, v ktorej sa uvádza, že komisia zároveň nezohľadnila vysvetlenie predloženej ponuky v ďalších častiach, a síce v jej časti a/ sa konštatuje, že podľa bodu c/ žiadosti o vysvetlenie, v ktorom komisia žiadala uchádzača vysvetliť „akým spôsobom, v predloženej ponuke uchádzača, uvedeným minimálnym štandardom strojného zariadenia zabezpečí uchádzač potreby vyplývajúce z projektovej dokumentácie a ním navrhovaného projektu organizácie výstavby“, keďže uchádzačom navrhované zariadenie - malé nákladné vozidlo typu Multikar M 25 s nosnosťou 2500 kg nezodpovedá podmienkam umožňujúcim dopravu na stavenisku bez jeho prípadnej technickej úpravy, ktorá nebola v predloženej ponuke ani v predloženom vysvetlení ponuky uvedená. V časti b/ poznámky oznámenia žalobca poukázal na bod e/ žiadosti o vysvetlenie, v ktorom komisia žiadala uchádzača vysvetliť ocenenie vybraných položiek oddielov rekapitulácií predložených uchádzačom v jeho ponuke, pričom žalobca zdôraznil, že z „doručeného vysvetlenia malo byť jednoznačné, že uchádzač ocenil vo svojej predloženej ponuke všetky potrebné plánované zdroje, a akým spôsobom ich ocenil v súlade s projektovou dokumentáciou a informáciami a dokumentmi v predloženej ponuke uchádzača vrátane návrhu projektu organizácie výstavby vypracovaného uchádzačom“, nakoľko tento vysvetlil ocenenie položky 3112111230 tak, že v nej nie je zohľadnená časová a technologická náročnosť murovania s vápnom a ďalej vo vysvetlení uvedený príplatok za neštandardný formát tehál nie je ocenený jednoznačným spôsobom. Súčasne dal žalobca do pozornosti, že uchádzač nevysvetlil ocenenie zariadenia staveniska.

Ďalším listom zo dňa 24. septembra 2012 podali účastníci konania 1. a 2. písomné námietky proti vylúčeniu uchádzača podľa § 138 ods. 2 písm. e/ zákona o verejnom obstarávaní. O podaných námietkach žalovaný rozhodnutím č. 596-6000/2012-ON/179 zo dňa 23. januára 2013 rozhodol tak, že podľa § 139 ods. 2 písm. c/ zákona o verejnom obstarávaní zrušil rozhodnutie kontrolovaného Slovenského národného múzea o vylúčení uchádzača skupiny dodávateľov zloženej zo spoločnosti PR QUERKUS s.r.o. a spoločnosti MIJAS spol. s r.o. a nariadil zaradiť tohto vylúčeného uchádzača späť do rokovacieho konania bez zverejnenia na predmet zákazky „Sanácia havarijného stavu národnej kultúrnej pamiatky hradu Krásna Hôrka, 1. časť havarijné prestrešenie a lešenie“.

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami ako ten, o koho práva ide.

Súd je garantom dodržiavania zákonnosti správnym orgánom. Rešpektovanie princípov zákonnosti musí vyjadriť v rozhodnutí, ktoré je výsledkom preskúmania rozhodnutia správneho orgánu tak, aby jeho rozhodnutie bolo preskúmateľné v konaní pred odvolacím súdom. Závery súdu o zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu musia byť teda preskúmateľné a ich základným predpokladom je dostatok dôvodov, jasná formulácia a priradenie ku konkrétnym okolnostiam posudzovanej veci.

Po oboznámení sa s obsahom odôvodnenia rozsudku krajského súdu sa musel Najvyšší súd Slovenskej republiky stotožniť s námietkou žalovaného, ako aj účastníkov konania 1. a 2. týkajúcou sa jeho nepreskúmateľnosti. Krajský súd sa vo vzťahu k otázke, či vysvetlenie predloženej ponuky spôsobuje zmenu ponuky podľa § 42 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní obmedzil na poukaz na súvisiacu judikatúru Súdneho dvora Európskej únie a výklad pojmov „zrejmé chyby v písaní a počítaní“. K uvedenému už len stručne doplnil, že poznámka ako časť oznámenia o vylúčení účastníkov 1. a 2. z verejného obstarávania obsahuje ďalšie dôvody vylúčenia uchádzača a nebola uvedená pod čiarou, čo považoval za dôvod, pre ktorý sa mal žalovaný s týmito skutočnosťami podrobne zaoberať.

Ak už krajský súd dospel k záveru, že rozhodnutie žalovaného je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, bolo jeho povinnosťou v súdnom preskúmvacom konaní vyhodnotiť zistené skutočnosti tak, aby zodpovedali zákonu. Krajský súd však opomenul tieto aplikovať na prejednávajúcu vec, keď v odôvodnení napadnutého rozhodnutia absentuje jeho záver, či oprava chyby v písaní vo vysvetlení účastníkov konania 1. a 2. je v danom prípade zmenou ponuky. V napadnutom rozsudku krajský súd však najmä opomenul uviesť, v čom spočíva nedostatok dôvodov v rozhodnutí žalovaného a vyhodnotiť zistený skutkový stav v tom zmysle, či správny orgán v konaní o námietkach proti vylúčeniu uchádzača z verejného obstarávania postupoval v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní, ak nariadil zaradiť vylúčeného uchádzača späť do rokovacieho konania. Na základe takto vykonaných záverov mal potom krajský súd pristúpiť k analýze správnosti záveru, či žalovaný svojím konaním porušil príslušné ustanovenia zákona o verejnom obstarávaní a vysloviť jednoznačný právny záver, ktorý bude pre účastníka záväzný.

Odvolací súd považuje za potrebné dodať, že procesným právom účastníka je i právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Povinnosť súdu riadne odôvodniť svoje rozhodnutie vyplývajúca z § 157 ods. 2 O.s.p. totiž znamená právo účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia, a jeho porušením sa účastníkovi odníma možnosť náležite skutkovo a aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu, voči ktorému chce využiť možnosť opravného prostriedku. Nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je preto porušením práva na spravodlivé súdne konanie.

Potreba riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia, v ktorom súd preskúma rozhodnutie správneho orgánu, vyplýva aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“). Aj keď s ohľadom na judikatúru ESLP nie je potrebné zdôvodňovať každý argument účastníkov konania, súdne rozhodnutia musia byť odôvodnené a musia obsahovať odpovede súdu na všetky argumenty prednesené stranami, ktoré viedli k rozhodnutiu. Dôvody musia byť špecifikované s ohľadom na skutkové okolnosti prípadu a nie len odkazovať na určité časti zákonov (napr. rozsudok ESLP Ruiz Torija proti Španielsku z 09.12.1994).

S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti rozsudok krajského súdu treba považovať za

nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov, zjavne vychádzajúci z nedostatočne zisteného a nedostatočne posúdeného skutkového i právneho stavu vecí.

V ďalšom konaní krajský súd vec opätovne prejedná a v súdnom preskúmvacom konaní vyhodnotí zistené skutočnosti a namietaný postup nielen z hľadiska procesných predpisov, ale aj hmotnoprávných ustanovení zákona o verejnom obstarávaní tak, aby zodpovedali zákonu, a v dôvodoch svojho rozhodnutia sa dôsledne vysporiada nielen so všetkými žalobnými dôvodmi, ale tiež zváži, či námietky žalobcu vrátane aplikácie príslušných právnych predpisov sú opodstatnené. Predmetom konania v prejednávanej veci totiž bolo, či v súlade so zákonom došlo v danom prípade k vylúčeniu uchádzača z verejného obstarávania.

Pri preskúmvaní zákonnosti rozhodnutia žalovaného je povinnosťou súdu vychádzať zo skutkového stavu, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 O.s.p.).

Vytýkané procesné pochybenia mali za následok, že Najvyšší súd Slovenskej republiky nemohol rozsudok krajského súdu ani potvrdiť a ani zmeniť.

Na margo veci odvolací súd uvádza, že taktiež bude úlohou súdu prvého stupňa zaoberať sa žiadosťou účastníkov konania 1. a 2. zo dňa 15. júla 2013 o návrhu na zrušenie uznesenia o odklade vykonateľnosti rozhodnutia. Preto bude jeho povinnosťou realizovať potrebné procesné úkony smerujúce k vydaniu rozhodnutia, ktorým prvostupňový súd o danom podaní rozhodne v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku.

V novom rozhodnutí prvostupňový súd rozhodne i o náhrade trov konania (§ 224 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c O.s.p.).

Podľa § 250ja ods. 4 O.s.p. a § 226 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.